

COMMISSIE GEZOND, SCHOON EN GEZUIVERD WATER

Delft, 29 januari 2019

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Gezond, Schoon en Gezuiverd water, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 29 januari 2019 over de aan haar voorgelegde voorstellen van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering op 14 februari 2019.

Aanwezig:

mevr. I.J.A. ter Woorst
dhr. J.W.A. van Olphen
dhr. M.A. Houtzager (bij agp B.10)
mevr. ir. A. de Visser
dhr. P.J. van Adrichem
dhr. drs. ing. M.W. Belt
dhr. L. Bokestijn
mevr. M.J.T. van der Burg-van Leeuwen
dhr. mr. S.F. Fekkes
mevr. J. Govers
dhr. P.J. de Haan
mevr. drs. M.J. Hilders (tot 21.00 uur)
dhr. ing. P.J. Hofman
mevr. H.M.M. Hoogerwerf
dhr. M.H.P. Jansen
mevr. J.P. Jansen Verplanke
dhr. ir. C.L.C. van Kretschmar
mevr. P.E.M. de Ridder

hoogheemraad, voorzitter
hoogheemraad, vicevoorzitter
hoogheemraad
secretaris
categorie ingezetenen, VVD
categorie ingezetenen, Water Natuurlijk
categorie ingezetenen, Westland Natuurlijk
categorie ongebouwd
categorie ingezetenen, 50PLUS
categorie ingezetenen,
categorie ingezetenen, AWP Delfland
categorie ingezetenen, Integer Liberaal
categorie ingezetenen, ChristenUnie-SGP
categorie ingezetenen, Partij voor de Dieren
categorie ingezetenen, CDA
categorie ingezetenen, Water Natuurlijk
categorie bedrijven
categorie ingezetenen, PvdA

Overige aanwezigen:

dhr. J. Bol
dhr. J. Bos
dhr. A. Koomen
dhr. W. Krijger
mevr. M. Zeer

senior beleidsadviseur
sectorhoofd Zuivering en technisch onderhoud
senior beleidsadviseur
projectmanager
senior beleidsadviseur

Afwezig:

dhr. C. Kuijvenhoven
dhr. J. de Nooy
dhr. J.G.M. Schouffoer MPA

categorie ingezetenen, CDA
categorie ingezetenen, Westland Natuurlijk
categorie ingezetenen, natuurterreinen

01 Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen van harte welkom. De voorzitter deelt mee afmeldingen te hebben van de heren Ranner en Schouffoer en twee leden van 50PLUS. Mevrouw Hilders zal wat eerder vertrekken.

Op verzoek van de heer Hofman worden agendapunten 05.03 en 05.08 bespreekpunten.
Op verzoek van mevrouw De Ridder wordt agendapunt 05.06 een bespreekpunt.

Op verzoek van de heer Boekestijn wordt agendapunt 05.07 een bespreekpunt.
Op verzoek van de heer Van Kretschmar wordt agendapunt 05.08 een bespreekpunt.

Met deze wijzigingen wordt de agenda vastgesteld.

02 Vaststellen notulen van de vergadering van 4 december 2018, inclusief toezeggingenlijst

Tekstueel

Ten aanzien van pagina 1 van de notulen merkt de heer Van Kretschmar op dat er in de lijst met afwezigen namen staan van commissieleden die inmiddels zijn vervangen door anderen.

De voorzitter zegt toe dat de secretaris een check zal uitvoeren op de lijst met afwezigen in de notulen.

Met deze wijziging worden de notulen vastgesteld.

Naar aanleiding van

Mevrouw De Ridder vraagt naar de status van de toezegging van portefeuillehouder Van Olphen dat de directeur (/bedrijfsleider) van Delfluent Services zal worden uitgenodigd voor een bezoek aan Delfland (vóór 20 maart 2019).

Portefeuillehouder Van Olphen zegt toe de status van de toezegging na te zullen gaan.

Toezeggingenlijst commissie GSG

1. Afgedaan.
2. Blijft staan. Streefdatum: 2019.
3. N.v.t.
4. Droogte-evaluatie blijft staan; grafieken chemische waterkwaliteit afgedaan.
5. Afgedaan.
6. Blijft staan.
7. Afgedaan.
8. Afgedaan.
9. Afgedaan.

Reminders

1. Blijft staan. De voorzitter deelt mee dat de provincie de evaluatiebijeenkomst over de ganzenproblematiek heeft verplaatst van december naar februari.
Mevrouw Van der Burg constateert dat dit thema opnieuw vooruit wordt geschoven en merkt op dat het een landelijke problematiek betreft.
De voorzitter licht toe dat er vanuit Delfland zowel ambtelijk als bestuurlijk veel inzet op is gepleegd. Het waterschap was dan ook teleurgesteld over het besluit van de provincie om de bijeenkomst te verzetten. Overigens heeft Delfland de ganzenproblematiek ook aangekaart op de Watertafel.
2. Afgedaan.
3. Afgedaan.
4. Blijft staan.
5. Afgedaan.

03. Mededelingen

Zwemplas Delftse Hout

De voorzitter spreekt haar dank uit voor de grote opkomst vanuit de VV bij de lancering van het drijvend groen in Delftse Hout. De vergunningen zijn medio januari onherroepelijk geworden. Er is geen enkel bezwaar ingediend. De aanbesteding op 21 januari heeft geleid tot de definitieve gunning van de opdracht voor de structuurmaatregelen. In de week van 28 januari start de aannemer met het verwijderen van bomen. Een belangrijk aandachtspunt is het plaatsen van informatieborden. De ondernemers gaan zich actief inzetten. Er worden

constructieve gesprekken gevoerd met de organisatie Buitenhout over de communicatie. Er zijn diverse pogingen gedaan om de gemeente Den Haag ambtelijk te bewegen tot medefinanciering. Tot op heden is dit niet gelukt. Dit punt zal aan de orde komen in het komende bestuurlijk overleg, waarbij portefeuillehouder Houtzager aanwezig zal zijn. Door de baggerstop kunnen ook de baggerwerkzaamheden in Delftse Hout momenteel geen doorgang vinden.

De heer Van Kretschmar vraagt of de planning van de uitvoering van de werkzaamheden in zwemplas Delftse Hout in gevaar komt als gevolg van de baggerstop.

De voorzitter antwoordt dat dit los van elkaar kan worden gezien. Baggeren kan eventueel ook volgend seizoen plaatsvinden.

Bezoek staatssecretaris Van Veldhoven (I&W)

De voorzitter deelt mee dat staatssecretaris Stientje van Veldhoven (I&W) maandag 28 januari 2019 een bezoek heeft gebracht aan AWZI De Groote Lucht om te zien hoe waterschappen samen bijdragen aan de ontwikkeling naar een circulaire economie. Medewerkers en bestuurders waren zeer enthousiast over de inzet, deskundigheid en betrokkenheid van de staatssecretaris.

04. Besprekstukken

B.10 Investeringsvoorstel project "S.C.H.O.O.N." (deelproject 1 Zoetwaterfabriek, deelproject 2 Waterharmonica), onderdeel Kwaliteitsprogramma Blankenburgverbinding

(in aanwezigheid van coördinerend portefeuillehouder M. Houtzager en de heer W. Krijger)

Portefeuillehouder Houtzager geeft het woord aan de heer Krijger die ter inleiding op het voorstel een presentatie zal geven. Deze presentatie zal beschikbaar worden gesteld via iBabs. Naar aanleiding van de presentatie herinnert de portefeuillehouder aan de randvoorwaarden die de VV heeft meegegeven in 2015. Een van de voorwaarden was dat Delfland niet financieel bijdraagt aan de waterharmonica. Dat gebeurt ook niet. Ook de exploitatiekosten van de waterharmonica worden bekostigd door de gebiedspartijen. Daarnaast herinnert de portefeuillehouder aan de wens vanuit de VV dat de watervlooiën in het gebied gepositioneerd zouden worden als onderdeel van een ecologisch zuiveringssysteem. Uit onderzoek blijkt echter dat de watervlooiën geen toegevoegde waarde hebben. Daarom is gekozen voor een duurzamere oplossing.

De heer Van Adrichem vraagt aandacht voor het risico dat de aanbesteding boven de raming uitkomt. Spreker zal dit punt meenemen in de discussie.

Eerste termijn

Mevrouw Hoogerwerf spreekt haar dank uit voor de presentatie. De Partij voor de Dieren is niet gecharmeerd van de aanleg van de Blankenburgtunnel, maar vindt dit onderdeel (project S.C.H.O.O.N.) wel weer interessant, zeker gezien de visie op de toekomst. Daarnaast vraagt mevrouw Hoogerwerf in hoeverre wordt voorzien dat de aanbesteding boven het voorziene budget zal uitkomen.

De heer Van Kretschmar spreekt zijn complimenten uit voor de uitwerking van het plan. Anderzijds lijkt het de heer Van Kretschmar een goed moment om stil te staan bij de totale kosten. Spreker heeft de bedragen van de waterharmonica, de zoetwaterfabriek en het zandfilter bij elkaar opgeteld en komt op een totaalbedrag van 22,6 miljoen euro. Hiermee wordt op jaarbasis 14 procent effluent ingezet. De heer Van Kretschmar is van mening dat dit niets afdoet aan de glans van het programma, maar wil het toch genoemd hebben, omdat het om openbare gelden gaat.

Portefeuillehouder Van Olphen corrigeert dat het om circa 25 procent van het effluent gaat.

De heer Van Kretschmar vervolgt zijn vragen en opmerkingen in de eerste termijn:

- Van het Ministerie van I&W is een bijdrage gevraagd van in totaal circa 1,6 miljoen euro. Is dit bedrag al toegezegd/ontvangen?
- De exploitatiekosten voor de waterharmonica passen binnen het programma Zuiveren. Voor de zoetwaterfabriek inclusief het zandfilter worden de exploitatiekosten geraamd op 500.000 euro per jaar. Passen deze kosten ook binnen het programma Zuiveren?
- Ten aanzien van het risico dat de aanbesteding van de waterharmonica boven de raming uitkomt, vraagt de heer Van Kretschmar in hoeverre het ontwerp nog verder kan worden versoerd met instandhouding van de functionaliteit.

Mevrouw Govers spreekt haar complimenten uit voor het voorstel. Daarnaast vraagt mevrouw Govers of er ook een batenanalyse is gemaakt.

De heer Van Adrichem spreekt zijn complimenten uit aan het college voor het voorstel en noemt het project de kers op de taart van deze periode. Daarnaast merkt de heer Van Adrichem op ervan uit te gaan dat de post onvoorzien maximaal 10 procent is van de kosten die Delfland investeert.

De heer Belt sluit zich aan bij de complimenten zoals verwoord door de heer Van Adrichem. Zijn fractie is zeer te spreken over het voorstel. Daarnaast vraagt de heer Belt om een toelichting op de versoering van de waterharmonica ten opzichte van het plan in 2015. Ook sluit de heer Belt zich aan bij de vraag naar de bijdrage van het Ministerie van I&W. Verder wordt in het voorstel geconstateerd dat het stroomverbruik toeneemt. Gelet op de ambities van Delfland had de heer Belt verwacht dat hier een gepaste oplossing voor gevonden zou worden. Hoe snel wordt dit alsnog gerealiseerd? Ten slotte wijst de heer Belt op de visrechten op de plek van de waterharmonica en de veranderingen in het gebied. Blijven deze visrechten in stand? Wat zijn de eventuele consequenties voor de visstand?

De heer Fekkes spreekt zijn waardering uit voor de inzet van de betrokkenen. Spreker sluit zich aan bij de vragen van de heer Van Kretschmar. Daarnaast vraagt de heer Fekkes aandacht voor de juridische formulering van het gevraagde besluit. De heer Fekkes zou de bijdragen door derden in de overwegingen verwachten. Verder merkt spreker op dat wanneer de grondslag van de bedragen in de bijlagen staat, de bijlagen onderdeel zouden moeten zijn van het gevraagde besluit.

De heer Jansen spreekt zijn complimenten uit voor het plan. Zijn fractie is verheugd over de goede samenwerking met de omgeving en de samenwerking met andere financiers.

Daarnaast heeft de heer Jansen de volgende vragen en opmerkingen:

- Zijn de posten onvoorzien niet te laag, aangezien het een innovatief project betreft?
- Stel dat de kosten voor de waterharmonica hoger uitvallen, is Delfland dan financieel verantwoordelijk voor de overschrijding?
- Wat zijn de baten en opbrengsten? Wegen ze op tegen de investering?
- Hoe weet Delfland dat de kwaliteit van de Krabbepas vooruitgaat?

De heer De Haan merkt op dat de AWP op zich gecharmeerd is van de voorgestelde oplossing, met de kanttekening dat de bijdrage van Delfland met 8,3 miljoen het dubbele is van het oorspronkelijk geraamde bedrag. Zijn fractie heeft een aantal kritische vragen bij de toekomstige capaciteit. Wat zijn de extra kosten als de capaciteit wordt uitgebreid tot 100 procent van het effluent? Wat is de uiteindelijke maximale capaciteit?

Mevrouw Hilders heeft de volgende vragen en opmerkingen:

- Mevrouw Hilders is benieuwd wanneer de LTO meent dat het gezuiverde effluent schoon genoeg is om te gebruiken in de glastuinbouw.
- Er wordt in één keer een groot bedrag gevraagd voor zowel het onderzoek, het ontwerp en de uitvoering. Is te overwegen ergens een knip te maken, om de sturing voor de volgende VV gemakkelijker te maken?
- Wat zijn de consequenties als de toegezegde bijdragen van anderen niet doorgaan? Wat is plan B? Wellicht kan er in het besluit een voorbehoud worden gemaakt.
- Waarom zijn in de diverse brieven in de bijlagen, onder andere aan het recreatieschap, geen (limiet)bedragen opgenomen?

- Tot slot merkt mevrouw Hilders op van mening te zijn dat te veel informatie in informatieve VV's is behandeld en te weinig in commissiestukken.

De heer Boekestijn spreekt zijn complimenten uit voor de excursie. Daarnaast vraagt de heer Boekestijn de portefeuillehouder om een aantal beelden weg te nemen of te verduidelijken, zoals het verlenen van een vergunning door Delfland zelf en het uitgeven van een groot bedrag voor één zwemplas. Is het water in de Krabbeplass straks schoon genoeg voor zwemmers?

Mevrouw Van der Burg spreekt haar waardering uit voor het project en heeft de volgende vragen en opmerkingen:

- Spreekster heeft de besluitvorming ten aanzien van de zoetwaterfabriek uit september 2015 opgezocht. In de VV heeft haar fractiegenoot de voorwaarde gesteld dat er geen negatieve gevolgen zouden zijn voor de drooglegging en de bemaling van de polder. Het college heeft toegezegd dat deze opmerkingen zouden worden meegenomen in de besluitvorming. In het nieuwe voorstel is hiervan echter niets terug te zien.
- In het voorstel van 2015 staat dat de investeringskosten ten behoeve van de zoetwaterfabriek 4,1 miljoen bedragen en de exploitatiekosten 500.000 euro per jaar. De bedragen worden als taakstellend beschouwd. Dat betekent dat ze niet mogen worden overschreden. Mevrouw Van der Burg constateert dat de investering inmiddels fors hoger is.
- Mevrouw Van der Burg zou graag vóór de VV de volgende stukken toegevoegd willen zien:
 - Het audiotranscript van de VV van 24 september 2015;
 - De conceptlijst van de besluiten en toezeggingen van de VV van 24 september 2015;
 - De businesscase;
 - De stukken van de bemaling van de Aalkeetbuitenpolder (hoe kan worden voldaan aan de bemalingsnorm voor grasland zoals die geldt in Delfland, te weten 14,4 mm per etmaal?)
- Tot slot pleit mevrouw Van der Burg voor een sluitend bedieningsprotocol voor de zoetwaterfabriek, zodat bij de verwachte grotere neerslag de toevoer vanuit de fabriek naar de polder tijdig en snel kan worden afgesloten.

Mevrouw De Ridder spreekt haar complimenten uit voor de excursie en de presentatie. Spreekster complimenteert de betrokkenen met de overeenkomst. De PvdA had echter een makkelijker leesbaar voorstel verwacht. Verder stelt mevrouw De Ridder de volgende vragen:

- De kapitaallasten van de zoetwaterfabriek zijn toegerekend voor slechts 7,5 jaar. Wat gebeurt er na deze periode?
- Er wordt een onderzoekskrediet, een ontwerp krediet en een uitvoeringskrediet in één keer gevraagd, waardoor de VV geen mogelijkheden meer heeft om tussentijds te sturen.

De heer Hofman spreekt zijn complimenten uit voor het voorstel, maar wil wel enige nuchterheid betrachten. In hoeverre heeft Delfland de garantie dat de toezeggingen wat betreft de externe financiering worden nagekomen? Is er sprake van voorfinanciering? Wat zijn de juridische consequenties? De integraliteit maakt het project ook kwetsbaar. Zijn fractie vindt het cruciaal om het voorstel juridisch te laten controleren. Daarnaast vraagt de heer Hofman aandacht voor de overdracht en de beheersovereenkomst met het recreatieschap. Er is sprake van dat dit te zijner tijd overgaat naar een andere beheerscoöperatie. In hoeverre kunnen de taken dan worden afgedwongen? In hoeverre heeft Delfland nog invloed ten aanzien van het beheer en onderhoud als het anders verloopt?

Portefeuillehouder Houtzager reageert op de vragen en opmerkingen in de eerste termijn:

- Dank voor de complimenten. De portefeuillehouder stelt vast dat er breed draagvlak is voor het voorliggende voorstel.
- Randvoorwaardelijk aan het voorstel zijn de kaders die de VV in 2015 heeft gesteld. Met deze kaders is het college het proces verder ingegaan. Naar aanleiding van de

presentatie heeft de portefeuillehouder al een aantal randvoorwaarden genoemd. De randvoorwaarden waren:

- Er gaat geen geld van Delfland naar de waterharmonica.
- Het bedrag is taakstellend.
- Beheer en onderhoud is ook buiten Delfland geregeld.
- De watervlooiën, zoals eerder genoemd naar aanleiding van de presentatie.
- De portefeuillehouder schetst de drie uitgangspunten:
 - In droge periodes is Delfland nu sterk afhankelijk van de inlaat van het Brielse Meer. Dit project is een eerste stap om zelfvoorzienend te worden als het gaat om zoet water en niet meer afhankelijk te zijn van derden.
 - Een toekomstige ontwikkeling is het verwijderen van medicijnresten. Hiervoor is een pilot uitgevoerd. Deze pilot is geslaagd.
 - Vanuit de compensatiegelden voor de Blankenburgverbinding is er geld beschikbaar gesteld. Delfland is nu in staat om een zwemwaterplas te ontdoen van blauwalg.
- De toezegging van de Rijksbijdrage is hard. De concepttoezegging is gereed.
- De exploitatiekosten en de investeringen van de waterharmonica zijn taakstellend. Bij tegenvallers zal er een oplossing gevonden moeten worden in het ontwerp.
- Voor de zoetwaterfabriek is een raming gemaakt van de exploitatiekosten. De exploitatiekosten zijn gerelateerd aan de investering. Aan de hand van de uitkomsten van de pilot kon een calculatie worden gemaakt van de kosten.
- De vragen ten aanzien van energie noemt de portefeuillehouder terecht. Delfland wil energieneutraal zijn, maar de keuze voor ozon betekent extra energie. Dit heeft Delfland ook bij de regio teruggelegd. De eerste stappen zijn gezet om te participeren in het energiecollectief. Vanuit die participatie wordt getracht de extra energie op milieuvriendelijke wijze terug te winnen.
- Er is geen kosten-batenanalyse. Het is een value case. De portefeuillehouder verwijst naar de eerder genoemde uitgangspunten, zoals het in de toekomst verwijderen van medicijnresten.
- De post onvoorzien zal vooral in de richting van de zoetwaterfabriek gaan en in mindere mate naar de waterharmonica, omdat daar gegevens vaster zijn.
- De portefeuillehouder neemt de juridische adviezen van de heer Fekkes graag over.
- In het oorspronkelijk VV-voorstel was een taakstellend bedrag opgenomen. De kosten zijn uiteindelijk precies binnen dit budget gebleven.
- In reactie op de vraag van de heer De Haan naar de maximumcapaciteit licht de portefeuillehouder toe dat de capaciteit van de waterharmonica de beperkende factor is. Daar is de installatie op gebouwd. Het vergroten van de capaciteit vergt additionele middelen in het watersysteem.
- De VV heeft een kaderstellend besluit genomen. Het college blijft binnen de kaders. In reactie op de vraag of er een knip kan worden gemaakt, antwoordt de portefeuillehouder dat bijna al het onderzoeksgeld is uitgegeven. Delfland staat nu met de regio voor de besluitvorming om tot daadwerkelijke investeringen over te gaan. De afspraak is dat op het moment dat de Blankenburgverbinding opengaat, de voorziening beschikbaar is. Dit traject is dus nu nodig.
- Op verzoek van mevrouw Hilders zegt de portefeuillehouder toe de nadere overeenkomsten met de partners inclusief bedragen vóór de VV te zullen delen met de commissie.
- De portefeuillehouder zegt toe de door mevrouw Van der Burg gevraagde stukken vóór de VV te zullen toevoegen aan het voorstel.
- Op verzoek van mevrouw Van der Burg zegt de portefeuillehouder toe schriftelijk te zullen bevestigen dat de watersysteemanalyse heeft uitgewezen dat het poldersysteem de mogelijke hoeveelheden water kan verwerken..
- In reactie op de opmerking van mevrouw Van der Burg over de kaderstellende bedragen in het voorstel van 2015 licht de portefeuillehouder toe dat het geen beproefde technologie betreft. Aan de hand van de uitkomsten van de pilot kon een goede raming van de capaciteit en kosten worden gemaakt. Op basis van de feiten is men gekomen tot concrete investeringsvoorstellen.
- De portefeuillehouder zegt toe dat er in de uitwerking een bedieningsprotocol zal worden gemaakt.

Portefeuillehouder Ter Woorst reageert op de opmerking van mevrouw De Ridder over de leesbaarheid van het voorstel. De portefeuillehouder deelt de opmerking, maar het voorstel moet juridisch goed in elkaar zitten.

Portefeuillehouder Houtzager vult aan dat er ten behoeve van de leesbaarheid een flyer is ontwikkeld. Daarnaast verwijst de portefeuillehouder naar de presentatie aan het begin van dit agendapunt. Vervolgens vervolgt de portefeuillehouder de beantwoording:

- In reactie op de vraag van de heer Hofman naar voorfinanciering antwoordt de portefeuillehouder te verwachten dat Delfland de komende weken het volledige bedrag uitbetaald krijgt van de regio.
- De vraag van mevrouw De Ridder naar de kapitaallasten zal schriftelijk worden beantwoord.

Portefeuillehouder Ter Woorst reageert op de vraag van de heer Jansen naar de kwaliteit van de Krabbeplas. Blauwalg houdt van fosfaat. In de Krabbeplas zit veel fosfaatrijke kwel. Door extra doorstroming verdrinkt de blauwalg.

De heer Krijger vult aan dat er veel nutriënten uit het water worden gehaald.

Mevrouw Kraaijeveld reageert op de vraag van de heer Belt naar de visrechten. Delfland is in gesprek met Sportvisserij Zuidwest Nederland, die het visrecht heeft. Zij heeft een aantal aandachtspunten, zoals de visplekken, vooral rond de locatie waar de waterplantenvijver zal worden aangelegd. In de verdere uitwerking zal worden gekeken naar de mogelijkheden. Daarnaast is toegezegd dat er een nulmeting zal worden uitgevoerd.

Tweede termijn

De heer Van Adrichem merkt op naast het college ook de medewerkers te willen complimenteren voor hun inzet.

De heer Belt sluit zich aan bij de complimenten voor de medewerkers. Daarnaast gaat de heer Belt ervanuit dat de faciliteiten voor de vissers in stand blijven, dus dat de visplekken die verdwijnen in de detailuitwerking worden meegenomen.

De heer Jansen herhaalt zijn vraag of het risico voor Delfland is indien de kosten voor de waterharmonica hoger uitvallen dan het budget.

De heer De Haan sluit zich aan bij de complimenten. Daarnaast vraagt de heer De Haan of in de oorspronkelijke raming van 4,1 miljoen euro ook het zandfilter was voorzien.

Portefeuillehouder Houtzager antwoordt dat het zandfilter niet was voorzien. Het totale taakstellend budget is het oorspronkelijk bedrag, aangevuld met de bijdragen van derden, plus het zandfilter.

De heer Boekestijn herhaalt zijn vraag om een toelichting op de vergunningverlening door Delfland.

Portefeuillehouder Houtzager maakt een vergelijking met gemeenten: de gemeente bouwt scholen, legt wegen aan, bouwt gebouwen en de gemeente verleent de bouwvergunning. Om deze reden is er een scheiding van machten. De afdeling vergunningverlening houdt zich niet bezig met het project. Dat is ook het geval binnen het waterschap.

Mevrouw De Ridder verzoekt het college de risico's goed op een rijtje te zetten, om de VV de komende jaren een goed handvat te kunnen bieden om de ontwikkelingen van het project te kunnen volgen. Daarbij stelt spreekster de vraag of het niet beter is om een dergelijke risicoanalyse te laten maken door een externe partij.

Portefeuillehouder Houtzager adviseert de VV om dit ook in de volgende periode als een integraal project te blijven beschouwen, zowel ambtelijk als bestuurlijk, zodat de integrale sturing kan plaatsvinden. Daarnaast zegt de portefeuillehouder toe dat in het projectenboek

twee keer per jaar zal worden gerapporteerd over de voortgang van het project en eventuele risico's.

In reactie op de vraag van de heer Jansen antwoordt de portefeuillehouder dat indien de verwachting is dat het taakstellend bedrag voor de waterharmonica overschreden wordt, er in het ontwerp aanpassingen gevonden zullen moeten worden zonder het systeem aan te tasten.

De voorzitter concludeert dat het voorstel met een positief advies als bespreekstuk zal worden aangeboden aan de VV.

Portefeuillehouder Van Olphen stelt voor het voorstel in de VV te bespreken én te vieren.

B.11 Groot onderhoud zandfilter AWZI De Groote Lucht

(in aanwezigheid van de heer J. Bol)

Eerste termijn

Mevrouw Hoogerwerf stemt in met het voorstel. Haar fractie is blij met het besluit om het bestaande zandfilter te renoveren.

De heer Van Kretschmar stelt een procedureel punt aan de orde. Het zandfilter is onlosmakelijk verbonden aan het project S.C.H.O.O.N., maar er bestaat een risico dat de VV akkoord gaat met het project S.C.H.O.O.N., maar niet met het zandfilter. Dat voelt merkwaardig.

Mevrouw Govers sluit zich aan bij de opmerking van mevrouw Hoogerwerf.

De heer Van Adrichem steunt het voorstel en spreekt zijn dank uit voor de onderbouwing van het voorstel om het zandfilter te renoveren.

De heer Belt steunt het voorstel en stelt de volgende toelichtende vragen:

- Hoe lang is het zandfilter niet in werking geweest?
- Hoe groot is het aandeel in de kosten van de ombouw van de installatie tot een metaalzoutdoseerinstallatie?

De heer Jansen sluit zich aan bij de vorige sprekers. Het CDA stemt in met het voorstel.

De heer De Haan vraagt of het zandfilter voor de volle capaciteit van het totale effluent werkzaam is.

Mevrouw Van der Burg vraagt waarom er in het voorstel een opmerking wordt gemaakt over een volledig nieuw filter. Hoe groot is dit risico? Daarnaast vraagt mevrouw Van der Burg naar de verwijdering van het fosfaat. Gebeurt dit via het filter? Heeft dit te maken met de kwaliteit van het zandfilter? Is er een mogelijkheid dat er een nieuw filter nodig is?

Mevrouw De Ridder heeft de volgende vragen en opmerkingen:

- Er wordt verwezen naar een exploitatieopzet van de zoetwaterfabriek. Waar is deze opzet te vinden?
- De fractie mist een meerjarenraming van het investeringsvolume van het programma Afvalwaterketen en zuiveren.
- Zou er geen risicoparagraaf toegevoegd moeten worden?

De heer Hofman stemt in met het voorstel en vraagt naar de afschrijvingstermijnen, aangezien er wordt voortgebouwd op een bestaande situatie. Wellicht is het verstandig om kortere afschrijvingstermijnen te hanteren.

De heer Fekkes kan zich vinden in het voorstel.

De heer Bol reageert op de vragen en opmerkingen:

- Het zandfilter is nodig voor de zoetwaterfabriek. Maar het zandfilter is een bestaande installatie. Groot onderhoud aan bestaande installaties op De Groote Lucht wordt altijd via een apart financieringsvoorstel ingebracht. Daarnaast is bij de bespreking van het vorige agendapunt, het project S.C.H.O.O.N., uitgebreid stilgestaan over de wijze van financiering met diverse bijdragen van derden. Indien Delfland het bestaande zandfilter in de gesprekken met derden zou betrekken, dan zou Delfland het verwijt kunnen krijgen financiering te zoeken voor interne kosten. Om deze redenen is het zandfilter als apart voorstel ingebracht.
- Het zandfilter is een aantal jaren niet gebruikt. Het zandfilter op zich doet zijn werk. Maar Delfland wil ook nitraat en fosfaat verwijderen. Dat is mogelijk door middel van het doseren van de toeslagstoffen methanol en metaalzouten. Daartoe zijn doseerinstallaties nodig.
- Wat de capaciteit betreft is rekening gehouden met de capaciteit van de waterharmonica zoals in het voorstel van het project S.C.H.O.O.N..
- De risicoparagraaf is opgenomen in de SSK-raming. De risico's zijn ook vermeld in het voorstel.
- De jaarlijkse exploitatiekosten van de zandfilterinstallatie van circa 200.000 euro zijn onderdeel van de exploitatieopzet van circa 500.000 euro van de Zoetwaterfabriek.
- In de bestaande installaties zullen nieuwe onderdelen worden geïnstalleerd, zoals pompen. Bouwkundige onderdelen worden conform de nota Activabeleid (vastgesteld door de VV) in vijftien jaar afgeschreven.
- In reactie op de vraag van mevrouw Van der Burg licht de heer Bol toe dat de kosten voor een nieuw filter zijn opgenomen in het voorstel om de afweging te verduidelijken.

De voorzitter concludeert dat het voorstel met een positief advies als hamerstuk zal worden aangeboden aan de VV.

B.12. Collectieve zuivering Nieuwe Waterweg

(in aanwezigheid van de heer A. Koomen)

Portefeuillehouder Van Olphen geeft een korte toelichting. Onlangs is duidelijk geworden dat het ministerie LTO Glaskracht geen uitstel verleent.

De heer Hofman is benieuwd hoe het ministerie zich verder gaat opstellen. Gaat het ministerie handhaven?

Mevrouw De Ridder begrijpt dat het knelpunt met name in de deelname van het aantal tuinders zit. Is ook aan het ministerie gevraagd of zij daar een oplossing voor ziet?

De heer Jansen stelt voor voorlopig niets te doen, niet te investeren in mankracht of onderzoek, en te wachten tot LTO met een voorstel komt.

De heer Fekkes pleit ervoor om het besluit in te trekken.

Mevrouw Govers vraagt of er consequenties zijn voor Delfland. Is er risico op ongezuiverde lozingen?

De heer Van Adrichem merkt op dat de ondernemers aan zet zijn. LTO kan die ondernemers begeleiden en adviseren.

Portefeuillehouder Van Olphen reageert op de vragen en opmerkingen:

- De gemeente is verantwoordelijk voor de handhaving.
- Het ministerie heeft niets te maken met het aantal deelnemende hectare. De tuinders moeten ervoor zorgen dat zij tijdig voldoen aan hun verplichtingen.
- Delfland investeert niets. De onderzoekskosten zijn betaald door LTO.

De voorzitter zegt toe het voorstel van de heer Fekkes om te overwegen het vorige besluit in te trekken, mee te zullen nemen naar het college.

05. Ingekomen stukken

- 01. OAS De Groote Lucht**
- 02. Stukken circulaire economie Unie van Waterschappen**
- 03. Overeenkomst Grensoverschrijdend Afvalwater Zoetermeer 2019-2028**

(in aanwezigheid van de heer J. Bos)

De heer Hofman vraagt om een toelichting op de indexering. In hoeverre krijgt de indexering gestalte en wordt dit geregeld? Daarnaast vraagt de heer Hofman waarom de oude overeenkomst niet is of wordt ingetrokken.

De heer Belt vraagt of het percentage water dat vanuit andere gebieden komt, kan worden verhoogd.

De heer Bos reageert op de vraag van de heer Belt. In opdracht van de VV is gekeken of Delfland meer water op de zuivering kan gebruiken. Daar is bijvoorbeeld een samenwerking met Nutricia uit voortgekomen. De vragen van de heer Hofman zullen schriftelijk beantwoord worden.

05. Brief van Rijkswaterstaat MvI en W over Beoordeling jaarcijfers 2017: op Rijkswater lozende rioolwaterzuiveringen HHvD

06. Voortgangsrapportage schoon water in beeld 2018

Mevrouw De Ridder vraagt of er binnen Delfland ook aandacht is voor maatregelen in niet-KRW-wateren.

De voorzitter antwoordt bevestigend en verwijst naar portefeuillehouder Jans en de subsidieregeling Lokaal water.

07. Zwemwaterevaluatie 2018

(in aanwezigheid van mevrouw M. Zeer)

Portefeuillehouder Ter Woorst draagt het voorzitterschap over aan portefeuillehouder Van Olphen.

Portefeuillehouder Ter Woorst licht toe de onjuiste berichtgeving over de zwemwaterevaluatie in de pers te betreuren.

De heer Boekestijn merkt op het beleid volledig te ondersteunen. Uit het stuk blijkt dat de waterkwaliteit van de Wollebrand van 'goed' naar 'aanvaardbaar' is gegaan. Het lijkt vooral om bacteriële overschrijdingen te gaan als gevolg van vogels. De heer Boekestijn stelt voor om dit te verduidelijken richting de media.

Mevrouw Zeer bevestigt dat de waterkwaliteit van de Wollebrand van 'goed' naar 'aanvaardbaar' is gegaan. Het gaat om een meerjarig gemiddelde. De waterkwaliteit van de Wollebrand is op dit moment slecht. Dit is zowel het gevolg van blauwalg als van bacteriële overschrijdingen.

Mevrouw De Ridder stelt de volgende vragen:

- Is de communicatiestrategie Delftse Hout beschikbaar voor de commissie?
- Als er een advies komt over de waterspeeltuinen Korftlaan en Tanthof als zwemwaterlocaties, is dat dan een advies dat samen met de gemeente Delft wordt opgesteld in de richting van de provincie?

Mevrouw Zeer antwoordt dat er voor de communicatiestrategie Delftse Hout in elk geval elementen zijn benoemd in een soort schema. Mevrouw Zeer zegt na te zullen gaan of dit schema kan worden gedeeld met de commissie.

Ten aanzien van de waterspeeltuinen wordt gekeken naar een landelijk traject dat is uitgezet met betrekking tot de wijze waarop wordt omgegaan met waterspeeltuinen binnen het zwemwaterdossier.

In reactie op een verduidelijkende vraag van de heer Van Kretschmar naar aanleiding van de beantwoording bevestigt mevrouw Zeer dat blauwalg niet wordt meegenomen in de kwalificatie ('goed', 'uitstekend' of 'aanvaardbaar') van een zwemwater. Deze kwalificatie gaat enkel over de bacteriën.

08. Afwegingskader Zwemwateren

(in aanwezigheid van mevrouw M. Zeer)

De heer Van Kretschmar spreekt zijn dank uit voor het stuk en heeft de volgende vragen en opmerkingen:

- Op pagina 1 van het voorstel staat de probleemstelling beschreven: "Er wordt een evaluatie gehouden, leidend tot een afwegingskader." De heer Van Kretschmar doet de suggestie om toe te lichten wat de evaluatie is geweest.
- Daarnaast vraagt de heer Van Kretschmar aandacht voor het onderscheid tussen de wettelijke verplichtingen en het beleid van Delfland. In de kolom 'wettelijke verplichtingen' staat nu: "Om negatieve zwemadviezen als gevolg van blauwalgen te voorkomen, is het nodig dat de eutrofiëringsproblematiek (voedselrijkdom) structureel aangepakt wordt (paragraaf 5.5.4 Provinciaal Waterplan Zuid-Holland 2010-2015)." In het betreffende waterplan is deze zinsnede echter gekoppeld aan de KRW. De heer Van Kretschmar vindt dit een zwak punt in het afwegingskader en pleit ervoor om hier goed naar te kijken, om te voorkomen dat nieuwe VV-leden op het verkeerde been worden gezet. De heer Van Kretschmar stelt voor om deze zin te schrappen.

Portefeuillehouder Ter Woorst deelt de opmerking van de heer Van Kretschmar en merkt op concrete tekstsuggesties graag over te nemen.

Mevrouw Zeer antwoordt dit graag te bespreken met een jurist.

Mevrouw Van der Burg deelt de opmerkingen van de heer Van Kretschmar. Daarnaast pleit spreekster ervoor om op enig moment een zwemwaterdebat te gaan voeren. Spreekster wijst verder op de verschillen in financiering tussen de verschillende waterschappen. Waar andere waterschappen als uitgangspunt hebben 'geen uitvoering zonder cofinanciering' is het uitgangspunt van Delfland 'geen uitvoering zonder inzet door andere betrokkenen'.

De heer Hofman steunt de opvattingen van de vorige sprekers. Spreker meent dat het goed zou zijn als er in provinciaal verband, in gezamenlijkheid met alle betrokken waterschappen en het provinciebestuur, één lijn getrokken zou worden. Daarnaast stelt de heer Hofman voor een commissie te benoemen uit het algemeen bestuur, bijgestaan door ambtelijke ondersteuning, om een afzonderlijk voorstel te formuleren voor besluitvorming.

De heer Belt merkt op dat het voorstel over het afwegingskader gaat. Het debat over zwemwater staat hier los van.

Portefeuillehouder Ter Woorst reageert op de vragen en opmerkingen:

- Onlangs heeft een voortgangsoverleg plaatsgevonden met de provincie. Vanuit Delfland was de dijkgraaf hierbij vertegenwoordigd. Een van de agendapunten was zwemwater. De portefeuillehouder zegt toe dat de uitkomsten van dit overleg zullen worden gedeeld via het vragenformulier.
- De tekstsuggestie van de heer Van Kretschmar wordt overgenomen.
- De toezegging was dat er een evaluatie zou worden gehouden, leidend tot een afwegingskader. Daarin wordt meegenomen hoe andere waterschappen omgaan met

investeringen in zwembassins. Het is bedoeld om de volgende VV inhoud mee te geven aan hoe je kunt omgaan met zwembassins. Dat is de evaluatie geweest. De portefeuillehouder heeft een gesprek gevoerd met de heer Van Kretschmar. Het college heeft zich gerealiseerd dat er ook een andere interpretatie mogelijk was: er wordt een evaluatie gehouden over het proces van de Delftse Hout en apart daarvan een afwegingskader. Er is een gesprek gevoerd als eerste aanzet tot een procesevaluatie van de Delftse Hout. Daarover zal nog een gesprek worden gevoerd met de secretaris, directeur en de dijkgraaf. De lessen die hieruit volgen, zullen worden gedeeld met de commissie.

Mevrouw Van der Burg merkt op het audiotranscript te hebben gelezen van de betreffende VV. Uit de uitspraken van de dijkgraaf en portefeuillehouder Ter Woort maakt spreekster op dat het proces geëvalueerd wordt. Mevrouw Van der Burg hecht aan een evaluatie om er zelf ook van te kunnen leren. Spreekster vindt de gang van zaken onplezierig en frustrerend. Mevrouw Van der Burg wil graag kijken wat er is misgegaan in de onderlinge communicatie, om lessen uit te kunnen trekken. Spreekster zou het op prijs stellen om gehoord te hebben door een interne onderzoeker en te horen wat er is misgegaan.

De heer Hofman steunt de opmerkingen van mevrouw Van der Burg en zou het op prijs stellen om de lessen die geleerd kunnen worden, te delen met het huidige bestuur.

Portefeuillehouder Ter Woort vat samen dat het afwegingskader nu voorligt. Dit kader kan leiden tot een debat. Wat nog volgt, zijn de lessen die geleerd kunnen worden uit het proces.

Hierna draagt portefeuillehouder Van Olphen het voorzitterschap over aan portefeuillehouder Ter Woort.

09. Resultaten aanpak ganzenoverlast Delfland 2018

Mevrouw Hoogerwerf spreekt haar dank uit voor de brief. Haar fractie heeft eerder aandacht gevraagd voor de ladder van dierenwelzijn. De Partij voor Dieren wil graag omhoog op deze ladder. In dit kader verwijst mevrouw Hoogerwerf naar een pilot die afgelopen jaar heeft plaatsgevonden in Rijswijk met betrekking tot het beheer van ganzennesten. Deze nesten werden ondergedompeld in maaskiemolie. Het aantal ganzen in Rijswijk is aanzienlijk afgenomen. Hierdoor was er geen afschot nodig. Mevrouw Hoogerwerf durft niet te zeggen of dit geheel is te danken aan het nestbeheer, maar vindt dit een positief beeld. Spreekster vraagt om het afschot uit de voornemens van 2019 te halen.

De voorzitter plaatst een kanttekening bij de pilot en de communicatie hieromtrent. Vermoed wordt dat de ganzen door een gebrek aan voedsel naar andere gebieden zijn gevlogen. Ganzen houden zich niet aan gemeente- of waterschapsgrenzen. Er is dus een regionale aanpak nodig. Hier ligt een belangrijke rol voor de provincie. In februari organiseert de provincie een bijeenkomst. Daarnaast bevestigt de voorzitter dat de ladder van dierenwelzijn een belangrijk uitgangspunt is.

10. Bestuursakkoord water

06 Rondvraag en sluiting

De heer Belt merkt op dat dit de laatste commissievergadering van het huidige bestuur betreft en spreekt zijn dank uit voor het voorzitterschap.

Portefeuillehouder Van Olphen spreekt zijn dank uit aan de commissieleden en de ambtelijke ondersteuning voor de vragen en beantwoording.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 22.25 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Gezond, Schoon en Gezuiverd water
d.d. 23 april 2019.

De Voorzitter,

De Secretaris,

I.J.A. ter Woorst

mevr. ir. A. de Visser